

7/ 80156 - ek1
8018
8019
8020

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.08.02.01/

01.11.05 50197

Konu : Soru önermeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 7 Ekim 2005 tarihli ve 13882 sayılı yazınız.

Denizli milletvekili Sn Ümmet Kandoğan, Bursa milletvekili Sn Kemal Demirel ve Adana milletvekili Sn Atilla Başoğlu tarafından cevaplanması talebiyle İlgi'de belirtilen yazınızla iletilen soruların cevapları ile ilgili tablo ve raporlar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EK :

Cevap metni (18 sayfa)

BURSA MİLLETVEKİLİ SN. KEMAL DEMİREL'E AİT 7/8015 SAYILI SORU ÖNERGESİ

(8015-1, 2).

FASILLAR İTİBARIYLA TÜRKİYE'NİN SON 5 YILLIK İHRACATI (Milyon Dolar)

İKİLİ	İKİLİ ADI	2000	2001	2002	2003	2004
01	CANLI HAYVANLAR	2	44	31	8	7
02	ETLER VE YENİLEN SAKATAT	11	17	14	19	22
03	BALIKLAR,KABUKLU HAYVANLAR,YUMUŞAKÇALAR,DİĞER OMURGASIZLAR	46	55	103	125	181
04	SÜT VE SÜT MAMULLERİ,KUŞ VE KÜMES HAY.YUMURTALARI,BAL VB.	24	41	61	78	66
05	TARİFENİN BAŞKA YERİNDE YER ALMAYAN HAYVANSAL MÜSTAHSALLAR	38	28	38	49	48
06	CANLI BİTKİLER VE ÇİÇEKÇİLİK MÜSTAHSALLARI	13	14	22	31	38
07	YENİLEN SEBZELER VE BAZI KÖK VE YUMRULAR	264	375	322	473	486
08	YENİLEN MEYVALAR,KABUKLU YEMİŞLER,TURUNÇGİL VE KAVUN KABUĞU	1.030	1.201	1.193	1.392	1.903
09	KAHVE,ÇAY,PARAGUAY ÇAYI VE BAHAARAT	59	58	67	61	64
10	HUBUBAT	224	162	80	56	17
11	DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ,MALT,NİŞASTA,İNÜLİN,BUĞDAY GLUTENİ	102	61	76	140	235
12	YAĞLI TOHUM VE MEYVALAR,SANAYİ BİTKİLERİ,SAMAN,HAYVAN YEMİ	43	54	51	73	80
13	LAKLAR,SAKIZLAR,BİTKİSEL ÖZSU VE HÜLASALAR	1	2	2	2	3
14	ÖRÜLMEMEYE ELVERİŞLİ BİTKİSEL MADDELER,BİTKİSEL MÜSTAHSALLAR	15	19	10	17	16
15	HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN MÜSTAHSALLARI	157	235	156	347	277
16	ET,BALIK,KABUKLU HAYVAN,YUMUŞAKÇA VB HAYVANSAL MÜSTAHSALLAR	45	21	21	32	36
17	ŞEKER VE ŞEKER MAMULLERİ	232	335	150	187	218
18	KAKAO VE KAKAO MÜSTAHSALLARI	80	91	104	181	232
19	ESASINI HUBUBAT,UN,NİŞASTA,SÜT TEŞKİL EDEN MÜSTAHSALLAR	113	131	166	239	304
20	SEBZE,MEYVA,BİTKİ PARÇALARI,SERT KABUKLU YEMİŞ KONSERVELEİ	486	528	516	671	980
21	YENİLEN ÇEŞİTLİ GIDA MÜSTAHSALLARI	94	102	129	160	194
22	MEŞRUBAT,ALKOLLÜ İÇKİLER VE SİRKE	38	37	42	70	114
23	GIDA SANAYİİ KALINTI VE DÖKÜNTÜLERİ,HAZIR HAYVAN GIDALARI	10	25	12	14	11
24	TÜTÜN VE TÜTÜN YERİNE GEÇEN İŞLENMİŞ MADDELER	491	435	385	419	478
25	TUZ,KÜKÜRT,TOPRAK VE TAŞLAR,ALÇILAR VE ÇİMENTO	485	537	615	733	918
26	METAL CEVHERLERİ,CÜRUF VE KÜL	136	88	111	109	202
27	MINERAL YAKITLAR,MINERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI,MUMLAR	329	445	692	980	1.429
28	İNORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR,ORGANİK,İNORGANİK BİLEŞİKLER	203	212	220	238	316
29	ORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR	170	156	165	207	298
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	101	128	145	179	248
31	GÜBRELER	6	19	36	20	39
32	DEBAGAT VE BOYACILIKTA KULLANILAN HÜLASA,BOYA,MACUN,SAKIZLAR	90	92	113	135	178
33	UÇUCU YAĞLAR,REZİNOİTLER,PARFÜMERİ,KOZMETİKLER VB	77	84	99	154	203
34	SABUNLAR,YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER,YIKAMA-YAĞLAMA MADDE.	233	233	262	319	377
35	ALBÜMİNOİD MADDELER,TUTKALLAR,ENZİMLER VB	9	11	14	20	26
36	BARUT,PATLAYICI MADDELER,PIROTEKNİ MAMULLERİ,KİBRİT VB	5	8	10	12	13
37	FOTOĞRAFÇILIKTA,SİNEMACILIKTA KULLANILAN EŞYA	5	6	8	7	6
38	MUHTELİF KİMYASAL MADDELER	67	64	77	96	122
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	499	610	680	926	1.324
40	KAUÇUK VE KAUCUKTAN EŞYA	383	459	514	684	841
41	HAM POSTLAR,DERİLER (KÜRKLER HARİC) VE KÖSELELER	63	69	67	80	85
42	DERİ EŞYA,SARACİYE EŞYASI,SEYAHAT EŞYASI,BAĞIRSAKTAN EŞYA	307	328	307	316	324
43	POSTLAR,KÜRKLER,TAKLİT KÜRKLER VE MAMULLERİ	83	100	138	160	149
44	AĞAÇ VE AĞAÇTAN MAMUL EŞYA;ODUN KÖMÜRÜ	64	110	119	145	203
45	MANTAR VE MANTARDAN EŞYA	0	0	0	0	0
46	HASIR;SAZ VE BENZERİ ÖRÜLEBİLEN MADDELERDEN MAMULLER	0	0	0	1	1
47	ODUN HAMURU;LİFLİ SELÜLOZİK MADDELERİN HAMURLARI,HURDALAR	1	0	1	1	1
48	KAĞIT VE KARTON;KAĞIT HAMURUNDAN KAĞIT VE KARTONDAN EŞYA	174	251	316	386	479
49	BAŞILI KİTAP,GAZETE,RESİM VB BASKI SANAYİ MAMULU,EL YAZMALARİ	18	21	21	31	37
50	İPEK	2	2	2	4	6
51	YÜN,KİL,AT KİLİ;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	115	108	118	133	168
52	PAMUK	713	843	811	997	1.220
53	DOKUMAYA ELVERİŞLİ BİTKİSEL LİFLER,KAĞIT İPEĞİ VE DOKUMALARI	7	4	7	16	18
54	DOKUMAYA ELVERİŞLİ SUNİ VE SENTETİK LİFLER	490	470	502	639	797
55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	608	640	654	767	925
56	VATKA,KEÇE,DOKUNMAMIŞ MENSUCAT,ÖZEL İPLİK,SİCİM VE MAMULLERİ	34	56	67	98	167
57	HALILAR VE DİĞER DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDEDEN YER KAPLAMALARI	295	263	287	381	518
58	ÖZEL DOKUNMUŞ MENSUCAT,DANTELA,DUVAR HALILARI,İŞLEMELER	232	289	317	363	454
59	EMDİRİLMİŞ,SIVANMIŞ,KAPLANMIŞ MENSUCAT,BUNLARDAN TEKNİK EŞYA	138	146	169	203	239
60	ÖRME EŞYA	212	239	269	344	442
61	ÖRME GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	3.729	3.641	4.443	5.733	6.259
62	ÖRÜLMEMİŞ GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	2.506	2.639	3.254	3.814	4.537
63	MENSUCATTAN MAMUL DİĞER EŞYA,KULLANILMIŞ EŞYA,PAÇAVRALAR	1.021	1.055	1.255	1.632	1.857
64	AYAKKABILAR,GETRİLER,TOZLUKLAR VB EŞYA VE AKSAMI	114	126	132	184	205
65	BAŞLIKLAR VE AKSAMI	5	4	5	5	8
66	ŞEMSIYE,BASTON,KAMÇI,KIRBAÇ VE BUNLARIN AKSAMI	1	1	1	3	4
67	HAZIR KUŞ TÜYÜ VE İNSAN SAÇI MAMULLERİ,YAPMA ÇİÇEKLER	0	0	0	0	0
68	TAŞ,ALÇI,ÇİMENTO,AMYANT,MİKA VB MADDELERDEN EŞYA	200	198	275	384	574
69	SERAMİK MAMULLERİ	293	326	394	504	641
70	CAM VE CAM EŞYA	386	411	446	520	615

(8015-3).

TÜRKİYE'NİN BÖLGELER İTİBARIYLA SON 5 YILLIK İHRACATI
(Milyon Dolar)

Ülke Grubu	2000	2001	2002	2003	2004
AB ÜLKELERİ (1994-2004 YILLARI 15 ÜLKE)	14.510	16.118	18.459	24.484	32.574
AB (25)	15.085	16.854	19.468	25.899	34.436
AFRİKA CARİBBEAN PASİFİK ORTAKLIK ANL. (ACP)	338	441	511	649	944
AFRİKA ÜLKELERİ	1.373	1.521	1.695	2.129	2.967
AKDENİZ HAVZASI ÜLKELERİ	2.475	2.861	3.133	3.998	5.227
ASYA PASİFİK EKONOMİK İŞBİRLİĞİ (APEC)	4.940	5.234	6.194	7.040	8.841
ASYA PASİFİK ÜLKELERİ	1.094	1.094	1.518	1.905	2.040
AVRUPA EKONOMİK ALANI (EEA)	15.171	16.928	19.588	26.084	34.656
AVRUPA SERBEST TİCARET BÖLGESİ (EFTA)	324	316	409	538	658
AVUSTRALYA VE YENİ ZELANDA	135	98	122	158	264
BAGIMSIZ DEVLETLER TOPLULUGU (BDT)	1.649	1.978	2.279	2.963	3.962
ÇEVRE ÜLKELER	5.393	6.290	7.362	9.722	13.215
DİĞER AFRİKA ÜLKELERİ	285	371	430	554	765
DİĞER ASYA	952	984	1.391	1.735	1.711
DİĞER AVRUPA (AB HARIÇ)	2.433	2.787	3.554	4.857	6.629
EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT)	874	972	1.042	1.569	2.206
EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELER	224	281	345	474	663
EURO BÖLGESİ (12)	11.407	12.769	14.773	19.902	25.832
GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER (D8)	806	965	977	1.331	1.592
GELİŞMİŞ ÜLKELER (G8)	14.765	16.125	18.302	22.671	29.840
GÜNEY AMERİKA	120	186	121	131	193
GÜNEY AMERİKA ORTAK PAZAR (MERCOSUR)	71	119	54	64	92
GÜNEY ASYA BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (SAARC)	146	135	163	212	288
GÜNEY DOĞU ASYA ÜLKELERİ İŞBİRLİĞİ (ASEAN)	233	239	369	538	380
İSLAM ÜLKELERİ	3.573	4.197	4.725	7.205	10.209
K.AMERİKA	3.309	3.297	3.596	3.973	5.193
KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (KEİ)	2.368	2.851	3.477	4.860	6.567
KESİNLEŞMEMİŞ ÜLKELER	378	851	631	185	18
KOMŞU ÜLKELER	1.473	1.786	1.906	3.786	5.697
KOMŞU VE ÇEVRE ÜLKELER	6.866	8.076	9.269	13.508	18.912
KÖRFEZ ÜLKELERİ	1.142	1.497	1.668	3.196	5.130
KUZEY AFRİKA ÜLKELERİ	1.087	1.150	1.265	1.574	2.202
KUZEY AMERİKA SERBEST TİCARET BÖLGESİ (NAFTA)	3.350	3.349	3.673	4.013	5.343
LATİN AMERİKA ÜLKELERİ	239	329	257	215	423
MERKEZİ VE DOĞU AVRUPA ÜLKELERİ (CEEC)	897	994	1.336	2.066	2.870
OECD ÜLKELERİ	18.358	19.927	23.548	30.426	40.485
OKYANUSYANIN DİĞER ÜLKELERİ VE KUTUP BÖLGELERİ	7	13	6	12	66
ORTA AMERİKA VE CARİBBEAN	167	201	197	166	334
ORTA ASYA VE KAFKASYA	709	717	733	1.084	1.436
ORTADOĞU	2.211	2.892	3.105	4.994	7.311
PETROL İHRAÇ EDEN ÜLKELER TEŞKİLATI (OPEC)	1.591	1.961	2.287	3.951	6.133
SAHRAALTI AFRİKA ÜLKELERİ	285	371	430	554	765
SERBEST BÖLGELER	895	934	1.438	1.928	2.564
TÜRK CUMHURİYETLERİ	572	557	619	899	1.194
YAKIN VE ORTADOĞU ÜLKELERİ	2.573	3.261	3.440	5.465	7.915

(8015-4).

BÖLGELER VE İLLER İTİBARI İLE İHRACAT
(Milyon Dolar ve Adet)

BÖLGE ADI	İL ADI	2000		2001		2002		2003		2004	
		DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI
	ADANA	656	379	723	402	791	427	924	505	1.155	577
	ANTALYA	239	302	315	331	424	406	312	471	450	538
	BURDUR	4	28	10	35	13	36	21	46	29	54
	HATAY(ANTAKYA)	272	377	354	425	352	492	466	490	668	518
	ISPARTA	30	66	46	58	58	63	70	70	79	68
	İÇEL(MERSİN)	228	430	373	521	323	534	511	600	524	612
	KAHRAMANMARAŞ	96	96	131	112	111	118	141	135	209	154
	KİLİS	5	5	3	5	2	8	2	7	3	5
	OSMANIYE	1	4	0	2	1	3	1	6	0	7
	BİLİNMEYEN	173	4	27	2	11	2	13	3	34	3
AKDENİZ BÖLGESİ		1.703	1.691	1.983	1.893	2.085	2.089	2.461	2.333	3.152	2.536
	AĞRI	2	26	2	28	3	22	9	28	22	46
	ARDAHAN	0	3	0	3	0	1	0	4	0	3
	BİNGÖL	0	6	0	2	0	4	0	4	0	5
	BİTLİS	0	3	0	2	0	3	1	3	1	6
	ELAZIĞ	3	17	8	20	87	21	543	29	645	33
	ERZİNCAN	1	5	1	5	0	5	1	5	0	4
	ERZURUM	9	29	7	34	7	29	11	27	16	38
	HAKKARİ	4	16	4	19	5	16	7	30	17	49
	İĞDIR	29	93	22	73	22	58	27	53	36	52
	KARS	1	6	2	6	1	7	2	7	3	5
	MALATYA	77	53	65	82	85	60	110	75	156	99
	MUŞ	0	1	0	2	0	3	0		0	
	ŞIRNAK	15	44	21	54	21	50	39	111	105	131
	TUNCELİ	0	1	0		0		0		0	
	VAN	2	22	2	20	1	22	3	21	8	49
DOĞU ANADOLU BÖLGESİ		144	325	134	350	234	301	752	397	1.008	520
	AFYON	44	87	50	100	55	107	72	129	90	148
	AYDIN	96	133	127	166	156	167	188	227	254	228
	DENİZLİ	299	325	552	462	684	501	866	572	1.195	635
	İZMİR	2.940	2.307	2.694	2.686	2.722	3.002	3.433	3.352	4.111	3.663
	KÜTAHYA	34	37	38	39	43	44	61	59	85	62
	MANİSA	187	135	212	154	274	163	362	191	460	224
	MUĞLA	20	88	23	89	39	129	57	152	77	186
	UŞAK	48	87	44	96	47	102	58	101	78	127
EGE BÖLGESİ		3.668	3.199	3.740	3.792	4.020	4.215	5.097	4.783	6.351	5.273
	ADIYAMAN	5	10	5	5	8	10	12	13	21	16
	BATMAN	1	6	1	4	1	11	2	15	15	27
	DİYARBAKIR	8	15	8	20	7	19	12	33	36	56
	GAZİANTEP	457	482	601	553	616	595	865	658	1.321	732
	MARDİN	32	76	60	77	20	58	38	93	70	98
	SİİRT	1	4	0	5	0	5	1	6	2	10
	Ş.URFA	14	42	10	48	7	40	10	45	15	48
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ		517	635	685	712	659	738	941	863	1.480	987

BÖLGELER VE İLLER İTİBARIYLA İHRACAT
(Milyon Dolar ve Adet)

BÖLGE ADI	İL ADI	2000		2001		2002		2003		2004	
		DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI	DOLAR DEĞERİ	FİRMA SAYISI
	AKSARAY	5	35	6	33	8	39	9	41	18	37
	ANKARA	1.436	1.400	1.454	1.658	1.255	1.784	1.993	2.019	2.247	2.375
	ÇANKIRI	2	5	2	10	1	9	1	6	1	8
	ESKİŞEHİR	129	119	145	148	151	160	180	168	214	194
	KARAMAN	34	40	35	43	36	44	51	46	63	50
	KAYSERİ	247	270	317	339	352	387	458	457	633	534
	KIRIKKALE	1	6	1	6	1	11	2	13	2	11
	KIRŞEHİR	10	14	13	17	15	18	13	18	16	18
	KONYA	86	353	110	466	135	522	178	558	269	629
	NEVŞEHİR	5	36	6	41	8	39	9	49	11	54
	NİĞDE	23	8	24	11	19	12	26	12	29	12
	SİVAS	5	15	5	28	8	27	10	25	13	32
	YOZGAT	13	31	10	34	6	37	9	31	12	28
İÇ ANADOLU BÖLGESİ		1.994	2.332	2.129	2.834	1.997	3.089	2.940	3.443	3.529	3.982
	AMASYA	2	8	1	9	1	9	5	17	10	18
	ARTVİN	3	29	4	32	8	45	11	47	13	44
	BARTIN	1	4	0	5	1	16	5	13	4	18
	BAYBURT	1	4	0	3	0	2	0	2	1	5
	BOLU	4	22	9	29	8	32	10	36	15	36
	ÇORUM	23	48	26	56	26	54	24	62	35	67
	DÜZCE	11	56	25	54	93	58	52	62	56	67
	GİRESUN	61	53	56	28	65	33	62	68	69	26
	GÜMÜŞHANE	0		0	1	0	1	0	4	0	4
	KARABÜK	8	11	10	9	10	12	15	12	9	12
	KASTAMONU	14	5	16	10	20	10	19	6	29	7
	ORDU	92	67	143	64	110	52	118	55	268	44
	RİZE	91	68	69	81	92	72	100	65	132	68
	SAMSUN	43	90	36	98	35	118	54	116	144	136
	SİNOP	1	8	2	16	5	17	7	14	13	11
	TOKAT	3	13	4	14	6	23	7	29	8	30
	TRABZON	128	136	208	154	236	167	332	172	564	158
	ZONGULDAK	22	35	33	46	36	40	58	47	95	50
KARADENİZ BÖLGESİ		505	657	642	709	751	761	879	827	1.464	801
	BALIKESİR	56	102	78	123	89	144	119	167	155	179
	BİLECİK	4	15	9	18	11	20	15	26	24	29
	BURSA	2.088	1.234	2.981	1.515	3.464	1.722	4.351	1.959	5.440	2.216
	ÇANAKKALE	33	41	35	45	53	46	59	58	65	60
	EDİRNE	10	52	9	66	16	91	41	116	65	99
	İSTANBUL	16.134	14.119	17.685	16.081	20.695	17.611	26.872	19.685	35.864	21.693
	KIRKLARELİ	22	27	23	38	30	42	33	37	39	37
	KOCAELİ(İZMİT)	584	350	845	405	1.250	470	1.539	519	2.058	594
	SAKARYA(ADAPAZARI)	101	119	129	154	418	185	826	181	2.076	215
	TEKİRDAĞ	206	111	220	148	278	159	315	158	333	170
	YALOVA	6	22	5	26	9	36	13	35	17	31
MARMARA BÖLGESİ		19.245	16.192	22.021	18.619	26.313	20.526	34.183	22.941	46.137	25.323

(8015-5).

İhracat Stratejik Planı (2004-2006), sürdürülebilir ihracat artışını sağlayacak ihracat yapısını oluşturmayı hedeflemektedir. Çalışmalar, 20 çalışma grubu, 600'ü aşkın kamu/özel sektör temsilcisinin katılımıyla sürdürülmektedir. İhracatımızı artırmak için,

- Uluslararası yükümlülüklerimize aykırı olmayacak şekilde; Ar-Ge desteği, çevre maliyetlerinin desteklenmesi, pazar araştırması desteği, eğitim yardımı, istihdam yardımı, yurt dışında ofis/mağaza açma, işletme ve marka tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesi gibi ihracatta devlet yardımları sağlanmaktadır.
 - Ticaret heyetleri ve alım heyetleri düzenlenmektedir.
 - Uluslararası fuarlara milli düzeyde katılım sağlanmaktadır.
 - Uluslararası marka oluşturulması amacıyla başlayan Turquality Projesi kapsamında Moskova, New York ve Paris'te etkinlikler gerçekleştirilmiştir.
 - Dünya fiyatlarında hammadde ve ara malı temini için Dahilde İşleme Rejimi uygulanmaya devam etmektedir.
 - Eximbank TL kredi faiz oranlarında, 2005 yılının başından bugüne kadar toplam 6 puana varan indirimler yapılmıştır. Bugün itibarıyla; kısa vadeli TL ihracat kredilerine uygulanan faiz oranı yüzde 10-14 aralığındadır.
 - Sınır Ticaret Merkezleri (STM) hakkında çıkan Bakanlar Kurulu Kararına istinaden İran sınırında 3 adet STM (Ağrı-Sarısü, Hakkari-Esendere ve Van-Kapıköy) açılmıştır.
 - İhracatçılarımızın daha hızlı ve kolay işlem yapabilmesini sağlamak amacıyla, Ağustos ayında Dahilde İşleme Rejimi Otomasyon Projesi uygulamaya başlanmıştır.
 - Bölgesel ticaret ve iki yanlı ticari faaliyetlerin artırılması amacıyla;
- AB'nin tercihli rejimlerinin üstlenilmesi yönündeki çalışmalar hızla devam etmektedir. 2004 ve 2005 yıllarında Fas, Filistin, Suriye, Tunus ve Filistin ile Serbest Ticaret Anlaşmaları imzalanmıştır.

- Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) Toplantıları gerçekleştirilmektedir.
- Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmaları gerçekleştirilmektedir.
- Komşu ve Çevre Ülkeler Stratejisi çerçevesinde, bu ülkelere yönelik ihracatımız yüksek oranlı artışına devam etmektedir. Bu ülkelerin ihracatımız içindeki payı Ocak-Ağustos döneminde 3,3 puan artarak yüzde 31,8'e yükselmiştir.
- Afrika ile Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi neticesinde, Afrika'ya yönelik ihracatımızın toplam ihracat içindeki payı da, 2004 yılının Ocak-Ağustos döneminde 0,5 puan artarak yüzde 5,2'ye yükselmiştir.